

Nationale Freezer Challenge

Handleiding voor Instituutscoördinatoren

Koel- en vriesopslag is essentieel in wetenschappelijk onderzoek, maar behoort tot de grootste energieverbruikers in het lab. Ultra-lage temperatuur (ULT) vriezers die draaien op -80°C verbruiken ongeveer evenveel stroom als twee gemiddelde Nederlandse huishoudens. Vriezers op -150°C of systemen met vloeibare stikstof verbruiken nog meer.

Tijdens de Nationale Freezer Challenge wordt actie ondernomen om CO_2 -uitstoot te beperken en kosten te besparen. Door overbodige of verouderde monsters op te ruimen, ontstaat inzicht in de beschikbare opslagcapaciteit. Dit kan leiden tot het combineren van vriezer inhoud en, in sommige gevallen, het uitschakelen van vriezers.

Voor de FAQ, achtergrond informatie en extra documenten, zie: <https://www.greenlabs-nl.eu/projects/freezer-challenge-2025/>

Rollen en verantwoordelijkheden

Zie ook Figuur 1: flowchart Nationale Freezer Challenge. De verschillende rollen tijdens de challenge zijn:

1. Deelnemers

- Doen het daadwerkelijke opruimwerk.
- Delen de resultaten via een online formulier met de Afdelingscoördinator.

2. Afdelingscoördinator

- Houdt overzicht op de activiteiten binnen de eigen afdeling.
- Motiveert collega's om opruimacties uit te voeren en hun gegevens te delen.
- Verzamelt en bundelt de resultaten van zijn/haar afdeling.
- Stuurt de gebundelde gegevens aan het eind van de challenge door naar de Instituutscoördinator.
- Ontvangt later in de Challenge aanvullende vragen over de vriezerinfrastructuur (bijv. aantal deelnemers, aantal vriezers, -70°C vriezers, etc.).
- **Let op:** in overzichtelijke organisaties is het mogelijk de rol van afdelingscoördinator te laten vervallen, en zorgt de instituut coördinator voor deze taken.

3. Instituutscoördinator

- Overziet alle afdelingen en fungeert als aanspreekpunt voor het instituut. Om inzicht te krijgen in wat er van de deelnemers van de challenge wordt verwacht, raden we je aan om het document *Handleiding voor Deelnemers* ook te lezen.
- Is verantwoordelijk voor communicatie binnen het instituut.
- Stuurt de resultaten van alle afdelingen door naar deze landelijke NFU werkgroep via Green Labs NL. Hierover wordt later gecommuniceerd.



Figuur 1: Flowchart Nationale Freezer Challenge.

Taken van de Instituutscoördinator

Als instituutscoördinator ben je verantwoordelijk voor de volgende taken:

1. Communicatie

- Verspreid het communicatiemateriaal dat door de landelijke NFU-werkgroep wordt aangeleverd.
- Pas dit materiaal indien nodig aan in overleg met de communicatieafdeling, zodat het aansluit bij de huisstijl van je instituut. Dit kan door bijvoorbeeld logo's of een intern mailadres toe te voegen. Bij voorkeur wordt er gecommuniceerd vanuit een e-mailadres met een naam relevant voor de freezer challenge.
- Aanspreekpunt voor afdelingscoördinatoren.

2. Werving

- Werf enthousiaste medewerkers en spoor afdelingen binnen jouw instituut aan om deel te nemen aan de challenge, bijvoorbeeld via:
 - Het Management Team
 - Biobanken
 - Interne communicatiekanalen
 - Eventueel een workshop- of inspiratiesessie
- Indien een nieuwe deelnemer zich aanmeldt, controleer dan of er al een afdelingscoördinator is voor de betreffende afdeling.
 - Ja: breng de deelnemer en coördinator met elkaar in contact.
 - Nee: vraag of de deelnemer de rol van afdelingscoördinator op zich wil nemen. Deel in dat geval de aangepaste vragenlijst en bijbehorende instructies.

3. Vragenlijst beheren

- De NFU stelt een standaard vragenlijst beschikbaar voor de Challenge: [\[standaard vragenlijst\]](#).
- Maak een kopie van deze vragenlijst zodat jij eigenaar/beheerder wordt, of neem de vragen over op een manier dat voor jullie instituut werkt. Generieke instructies voor het delen van een vragenlijst vind je hier: [\[LINK\]](#), of zie onze eigen handleiding hierover
- Voeg indien nodig instituut-specifieke aanpassingen toe, zoals het e-mailadres van de instituutcoördinator en/of extra vragen.
- **Let op:** verwijder geen vragen uit de standaardlijst, deze zijn nodig voor landelijke vergelijking.

4. Vragenlijst verspreiden

- Deel jouw aangepaste versie van de vragenlijst als *sjabloon* met de afdelingscoördinatoren. Generieke instructies voor het delen van een vragenlijst vind je hier: [\[LINK\]](#), of zie onze eigen handleiding hierover.
- Afdelingscoördinatoren kunnen deze vervolgens delen met deelnemers binnen hun afdeling en zelf de resultaten verzamelen.
- Werkt deze methode niet binnen jouw instituut? Zet de vragen dan over in een vragenlijst tool die wél geschikt is.
- De afdelingscoördinatoren zullen de antwoorden controleren, bundelen en aan het eind van de challenge doorsturen aan de instituutcoördinator.

Overzicht en voortgang

- Houd een lijst bij van alle actieve afdelingscoördinatoren.
- Volg de voortgang van de opruimacties en het invullen van de vragenlijsten.

- Na afloop van de challenge zal de landelijke NFU-werkgroep jou in januari 2026 benaderen om de freezer challenge resultaten van jouw instituut te delen, zodat ze worden meegenomen in de landelijke resultaten.

Bedankt voor je inzet voor dit initiatief!